ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/25/1511-3253

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	17.11.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	08.10.2025
Teabevaldaja	Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet aadress: Endla tn 2, 10122 Tallinn e-posti aadress: sotsiaal@tallinnlv.ee
Teabevaldaja vastutava isik	juhataja
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti aadress: xxxxxx.xxxx@xx.xx

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1 ja 7, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75[1] lõike 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
1. **Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 19.08.2025 teabenõude ning hinnata täiendavalt teabenõudes soovitud dokumentidele kehtestatud juurdepääsupiirangute vajadust ja põhjendatust ning eemaldada dokumentidelt ebaseaduslikud piirangud kui dokument vastavat piiranguga teavet ei sisalda.**
2. **Väljastada vaide esitajale tema poolt 19.08.2025 teabenõudes soovitud dokumendid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet. Iga väljastamata jäetud teabe osas viidata piirangu alusele ja põhjendada keeldumist (AvTS § 23 lg 3).**

3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 28.11.2025. Samaks ajaks esitada koopia täiendavast vastusest vaide esitajale ka Andmekaitse Inspektsioonile.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse

Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. Vaide kohaselt esitas Eraisik 19.08.2025 Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile (TSTA) teabenõude, milles palus väljastada või muuta dokumendiregistris kättesaadavaks dokumendiregistris registreeritud kirjad nr 1.-6/960-1, 1.-6/960-2, 1.-6/960-3 ja 1.-6/960-4, mis puudutavad OÜ Pähklipesa pöördumist seoses sotsiaaltranspordiga ja kulude arvestusega ning TSTA vastused pöördumistele. Lisaks märkis vaide esitaja, et kui eeltoodud kirjad sisaldavad isikuandmeid, siis palus vaide esitaja need kinni katta.
2. 25.08.2025 palus TSTA e-kirja teel vaide esitajat täpsustada, milline on juurdepääsu õiguslik alus ja eesmärk.
3. 28.08.2025 pikendas TSTA pöördumisele ja teabenõudele vastamise tähtaega kuni 11.09.2025.
4. 28.08.2025 vastas vaide esitaja TSTA küsimustele ning selgitas, et soovib tutvuda sotsiaaltransporditeenuse määramisega ja kontrollida, kas tema eestkostetava õigusi sotsiaalteenuse saamisel on järgitud.
5. 09.09.2025 vastusega keeldus TSTA palutud teabe väljastamisest. TSTA leidis, et nõutud kirjad ei puuduta sotsiaaltransporditeenuse määramist ega vaide esitaja eestkostetavale osutatavaid sotsiaalteenuseid, ning vaide esitajal ei ole nimetatud teabele juurdepääsuõigust. TSTA ei käsitlenud teabe avalikustamise küsimust.
6. Vaide esitaja leiab, et TSTA poolt teabenõudes soovitud teabe väljastamisest keeldumine oli õigusvastane ning esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja leiab vaides, et TSTA on õigusvastaselt seadnud teabenõudes soovitud teabele juurdepääsupiirangu ning on õigusvastaselt keeldunud teabega tutvumise võimaldamisest.

Vaide esitaja märgib vaides, et Põhiseaduse (PS) § 44 lg 2 järgi on kõik riigiasutused, kohalikud omavalitsused ja nende ametiisikud kohustatud seaduses sätestatud korras andma Eesti kodanikule tema nõudel informatsiooni oma tegevuse kohta, välja arvatud andmed, mille väljaandmine on seadusega keelatud, ja eranditult asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud andmed. Avalike ülesannete täitmisega seondub avalike rahaliste vahendite kasutamine, mille puhul saab hinnata, kas avalikke vahendeid on kasutatud eesmärgipäraselt ja kooskõlas seadustega. Kohtupraktika kohaselt ei oma AvTS §-s 1 seatud eesmärki silmas pidades tähtsust, kes ja miks vastava teabenõude esitab, sest õigus teostada kontrolli avalike rahaliste vahendite kasutamise üle on igaühel.[1]

Antud juhul on TSTA küll kõnealustele dokumentidele ja teabele seadnud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p-de 12 või 14 alusel, kuid selline juurdepääsupiirangu seadmine ei ole põhjendatud. AvTS § 36 lg 1 p 11 kohaselt ei tohi asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks tunnistada andmeid teabevaldajale kuuluva vara kohta ning sama sätte lg 2 keelab seda teha ka teabe suhtes, mis puudutab eraõiguslikule juriidilisele isikule riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest eraldatud vahendite kasutamist ja teenuste ostmist või osutamist. Antud juhul käsitlevad palutud kirjad vastavalt dokumendiregistris avaldatud teabele kulude arvestust ning sotsiaaltranspordi määramist, mis on SHS § 38 lg 1 kohaselt kohaliku omavalitsuse üksuse korraldatav sotsiaalteenus ning mida vastavalt § 40 lg-le 1 tuleb teatud ulatuses finantseerida kohaliku omavalitsuse vahenditest. TSTA on avalik asutus ning asjaolu, millistes summades on avalikku ressurssi kasutatud, on avalik info. Seega on kirjade ja vastuskirjade puhul tegemist avaliku teabega, mis tuleb väljastada.

Kuigi dokumendiregistrist nähtub, et juurdepääsupiirang on seatud AvTS § 35 lg 1 p-de 12 või 14 alusel, s.o. tulenevalt asjaolust, et dokumendid sisaldavad isikuandmeid ja nendele andmetele juurdepääsu võimaldamine kahjustaks oluliselt andmesubjekti eraelu puutumatust ning teavet sotsiaalabi või sotsiaalteenuste osutamise taotlemise kohta, jääb juurdepääsupiirangu seadmine sellel alusel küsitavaks. Mõlemal alusel on võimalik juurdepääsupiirang seada juhul, kui see puudutab eraisikut ja eraelu puutumatust. Dokumendiregistrist nähtub aga, et küsitud teabe puhul on tegemist OÜ Pähklipesa ehk juriidilise isiku pöördumistega ja TSTA vastustega neile, kellel ei ole eraelu ega vajadust seesuguse teabe kaitsmiseks.

Juhul kui dokumendid peaksid mingis osas siiski juurdepääsupiiranguga kaitstavat teavet sisaldama, s.o. nt eraisikute nimesid vms, siis ei tohi seetõttu asutuse siseseks kasutamiseks lugeda kogu dokumendi sisu, vaid juurdepääsupiiranguga võib piirata teabele ligipääsu üksnes ulatuses, mille puhul on tegemist piirangu alla mahtuva teabega. Selleks tuleb vastav osa teabest kinni katta, anonümiseerida vms. Seda on kinnitatud ka kohtupraktikas (vt nt TlnRnKo 26.05.2020, 3-19-1076/16 p 9). TSTA nimetatud võimalust ei kaalunud ega ka oma 09.09.2025 vastuses ei käsitlenud.

Lisaks on TSTA-l kohustus juurdepääsupiiranguga teabe väljastamiseks juhul, kui sellise teabe saamiseks on teabenõude esitajal põhjendatud ja õigustatud huvi. Vastavalt AvTS § 14 lg-le 2 on vaide esitaja oma õigustatud huvi TSTA-le põhjendanud. Õigustatud huvi seisneb sotsiaaltranspordi teenuse määramisega seotud pöördumiste ja vastustega tutvumises seoses enda eestkostetavale sotsiaaltranspordi teenuse saamisega. TSTA on kummalisel kombel asunud seisukohale, et palutud teave ei sisalda sotsiaaltransporti sisaldavat infot, kuigi

[1] Vt Tallinna Halduskohtu 28.05.2020 kohtuotsus haldusasjas nr 3-19-1937.

dokumendiregistris on OÜ Pähklikodu pöördumine registreeritud nimelt pealkirjaga „Sotsiaaltransport“. Vaide esitaja leiab, et asjaolu, et kõnealused kirjad ei käsitle tema eestkostetavale sotsiaalteenuste osutamist, ei ole oluline.

Vaide esitaja lisab, et kuna tema eestkostetavale sotsiaaltranspordi määramisest keelduti, siis soovib ta tutvuda, mis tingimustel on muudel juhtudel sotsiaaltranspordi teenust võimaldatud või sellest samuti keeldutud. Nagu eelpool viidatud, saab kõik isikuandmed kinni katta.

Vaide esitaja palub:

1. Kontrollida, kas TSTA on õigusvastaselt jätnud teabenõudes taotletud teabe väljastamata.
2. Kui kontrolli tulemusel selgub, et TSTA on jätnud teabe õigusvastaselt väljastamata, siis palub vaide esitaja teha TSTA-le ettekirjutus teabe väljastamiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

TSTA selgituste kohaselt sisaldab 04.11.2024 dokument nr 1-6/960-1 erihoolekandeteenuse pakkuja Pähklipesa OÜ teenusekasutajate delikaatseid isikuandmeid. Füüsiliste isikute andmed ei ole aga peamine põhjus, miks teavet ei ole väljastatud, vaid antud juhul puudub ka seos ja kokkupuutumus soovitud teabe ja teabenõude esitaja vahel.

TSTA märgib oma vastuses Andmekaitse Inspektsiooni järelepärimisele, et Eraisik selgitas 28.08.2025 TSTA-le esitatud kirjas, et teabenõude eesmärgiks on tutvuda sotsiaaltransporditeenuse määramisega ja kontrollida, kas tema eestkostetava õigusi sotsiaalteenuse saamisel on järgitud. TSTA leiab, et teabenõude eesmärk ei vasta aga nõutud teabe sisule, kuna nõutud dokumendid ei ole seotud eeskostetavaga ega ka teabenõude esitajaga, vaid on seotud Pähklipesa OÜ ruumide ja transpordikulu osalise katmisega kohaliku omavalitsuse poolt ning samuti ei ole seotud sotsiaaltransporditeenuse määramise ega sellekohaste otsustega. Lisaks pole Eraisik Pähklipesa OÜ teenuste kasutaja ega nende teenustega seotud isik, seega puudub alus antud teabe väljastamiseks.

TSTA selgitab täiendavalt, et kirjades esitatud teave on osaliselt ärisaladust sisaldav teave. Tegemist on teabega, mille avalikustamine võiks kahjustada ettevõtja õigustatud majandushuvi. Kuna teabenõudja on kolmas isik ja tal ei ole seaduslikku juurdepääsuõigust ärisaladusele, ei ole teabeavaldaja õigustatud sellist teavet avaldama.

TSTA on seisukohal, et antud situatsiooni kogumis hinnates ja haldusorgani kaalutlusõigust kasutades on TSTA hinnanud, kas teabenõude esitajal on seadusest tulenev õigus antud teabele ning kas soovitud teave on seotud teabenõude esitajaga ning eeskostetavaga. Teabevaldaja on hinnanud võimalust väljastada teave osaliselt, jättes ärisaladust sisaldavad osad välja. Siiski on nõutud teave mahukas ja ärisaladust sisaldavad andmed on tihedalt põimunud muu teabega. TSTA leiab, et sellisel juhul ei ole piiratud teabe eraldamine mõistlik ega eesmärgipärane ning osaline väljastamine ei ole võimalik. Nagu eelnevalt mainitud, puudub teabenõude esitajal otsene puutumus antud dokumentidega ja teabenõude esitatud eesmärgiga ning seetõttu keeldub teabevaldaja teabe väljastamisest tervikuna avaliku teabe seaduse § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.

Lisaks märgib TSTA, et on oma vastuskirjas teabenõude esitajale selgitanud, et tema poolt nõutud dokumendid ei puuduta sotsiaaltransporditeenuse määramist ega Tema eestkostetavale osutatavaid sotsiaalteenuseid, mistõttu puudub tal nimetatud teabele juurdepääsuõigus.

Teabenõude esitaja soov oli tutvuda sotsiaaltransporditeenuse määramisega ja kontrollida, kas tema eestkostetava õigusi sotsiaalteenuse saamisel on järgitud. Antud teabenõude eesmärk ei vasta aga nõutud teabe sisule, kuna nõutud kirjavahetus ei ole seotud eeskostetava huvidega, vaid on seotud Pähklipesa OÜ ruumide ja transpordikulu osalise katmisega kohaliku

omavalitsuse poolt ning ei ole seotud sotsiaaltransporditeenuse määramise ega sellekohaste otsustega

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes juhul kui selleks on seadusest tulenev alus.

2. Antud juhul puudub vaidlus selles, et TSTA puhul on tegemist Tallinna linna ametiasutusega, kes on teabevaldjaks AvTS § 5 lg 1 alusel ning sisuliselt on kogu TSTA tegevuse käigus loodud ja saadud teave avalik teave AvTS § 3 lg 1 mõistes. Seega saab TSTA kui teabevaldaja keelduda teabenõude täitmisest üksnes juhul kui küsitutud teabele on kehtestatud juurdepääsupiirang ja ainult ulatuses, mis sisaldab piiranguga andmeid.

3. See, kui küsitud dokument sisaldab ka piiranguga teavet ei tähenda seda, et teabenõude korral sellist dokumenti üldse ei väljastata. Teabenõude korral tuleb väljastada see osa teabest või dokumendist, millele juurdepääsupiirang ei kohaldu. Nimelt sätestab AvTS § 38 lg 2, et kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Samale seisukohale on asunud ka Riigikohus asjas nr 3-3-1-57-03 p 20.[2]. Seega ei anna seadus võimalust, et kui dokument sisaldab ka piiranguga andmeid, jätta see täies ulatuses väljastamata.

Teabenõude esitamine ja teabenõudele vastamine

4. Tulenevalt AvTS §-st 6 on teabenõue teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale edastatud taotlus teabe saamiseks. Nõuded teabenõudele on sätestatud AvTS § 14 lg-s 1. Eeltoodud sättest ei tulene, et teabenõude esitamisel peaks teabenõudja põhjendama, mille alusel või mis eesmärgil ta teavet soovib.

5. Erandi eeltoodust teeb AvTS § 14 lg 2, kui teabenõudja soovib teavet, milles sisalduvad tema või kolmandate isikute piiranguga isikuandmed. Antud juhul sellist olukorda ei esine, kuna teabenõudja on oma teabenõudes märkinud, et juhul kui tema poolt soovitud dokumendid sisaldavad ka kolmandate isikute isikuandmeid, siis palus vaide esitaja need kinni katta. Eeltoodust tulenevalt ei olnud TSTA-l õigust nõuda vaide esitajalt põhjendusi/täpsustusi millisel õiguslikul alusel ja eesmärgil teavet küsitakse.

6. 09.09.2025 vastusega keeldus TSTA palutud teabe väljastamisest. TSTA leidis, et kuna nõutud kirjad ei puuduta sotsiaaltransporditeenuse määramist ega vaide esitaja eestkostetavale osutatavaid sotsiaalteenuseid, siis ei ole vaide esitajal küsitud teabele juurdepääsuõigust. Lisaks on TSTA vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et *TSTA on seisukohal, et antud situatsiooni kogumis hinnates ja haldusorgani kaalutlusõigust kasutades on TSTA hinnanud, kas teabenõude esitajal on seadusest tulenev õigus antud teabele ning kas soovitud teave on seotud teabenõude esitajaga ning*

[2] https://www.riigiteataja.ee/kohtulahendid/detailid.html?id=206126291

eeskostetavaga. Teabevaldaja on hinnanud võimalust väljastada teave osaliselt, jättes ärisaladust sisaldavad osad välja. Siiski on nõutud teave mahukas ja ärisaladust sisaldavad andmed on tihedalt põimunud muu teabega. TSTA leiab, et sellisel juhul ei ole piiratud teabe eraldamine mõistlik ega eesmärgipärane ning osaline väljastamine ei ole võimalik. Nagu eelnevalt mainitud, puudub teabenõude esitajal otsene puutumus antud dokumentidega ja teabenõude esitatud eesmärgiga ning seetõttu keeldub teabevaldaja teabe väljastamisest tervikuna avaliku teabe seaduse § 23 lõike 1 punkti 1 alusel.

7. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Kuna teabenõude korras on igaühel õigus küsida ja saada avalikku teavet olenemata sellest, kas tal on sellega puutumatust või mitte. Siin ei saa teabevaldaja teabenõudja eest otsustada, kas ta peab teabe väljastamist mõistlikuks või mitte. Nagu juba eelpool selgitatud, siis teabenõude korral tuleb TSTA-l väljastada soovitud dokumendid ulatuses, mis piiranguga teavet ei sisalda. Piiranguga teabe kinni katmine teabenõudele vastamisel on tavapärane teabenõude täitmisega seotud tegevus.

8. Ka ei saa Andmekaitse Inspektsioon TSTA-ga siin nõustuda selles, et nõutud teave on mahukas ja ärisaladust sisaldavad andmed on tihedalt läbi põimunud muu teabega. Siinkohal juhib Andmekaitse Inspektsioon TSTA tähelepanu sellele, et tulenevalt AvTS § 25 lg-st 2 tuleb paberkandjal väljastada kuni 20 lehekülge tasuta ning alates 21-st leheküljest saab hakata tasu nõudma, mis tähendab et kui soovitud teabe maht on alla 21 lehekülje, ei ole kindlasti tegemist suure mahuga. Antud juhul ei ületa küsitud dokumendid sellist mahtu, mida saaks käsitleda suure mahuna. Samuti jääb arusaamatuks, mida TSTA on pidanud küsitud dokumentides ärisaladuseks. Kuigi Andmekaitse Inspektsioon palus oma järelepärimises märkida, mis küsitud dokumentides on piiranguga teave, siis ärisaladust neis ära märgitud ei ole. Samuti ei ole arusaadav, millised dokumendid ärisaladust sisaldavad.

9. Tallinna Linnavalitsuse avalikust dokumendiregistrist nähtuvalt on OÜ Pähklipesa poolt edastatud kirjadele (1.-65/960-1 ja 1.6/960-3) kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 ja 14 alusel. Dokumendiregistrist ei nähtu, et eeltoodud dokumentidele oleks kehtestatud piirang ka AvTS § 35 lg 1 p 17 alusel ärisaladuse kaitseks. Samuti on TSTA poolt OÜ-le Pähklipesa edastatud vastuskirjadele (1.6/960-2 ja 1.6/960-4) kehtestatud piirang ainult AvTS § 35 lg 1 p 12 ja 14 alusel. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon vajalikuks märkida, et Riigikohus on korduvalt juhtinud tähelepanu sellele, et piirangud dokumentidele ei kehti automaatselt, vaid need tuleb kehtestada. Antud juhul ei nähtu, et ühelgi kirjale oleks kehtestatud piirang ka ärisaladuse kaitseks.

10. Andmekaitse Inspektsioon, tutvunud vaide esitaja poolt soovitud dokumentidega, nõustub TSTA-ga selles, et dokumentidele kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel on põhjendatud dokumentide 1-6/960-1, 1-6/960-2 ja 1-6/960-4 puhul, kuna see sisaldab füüsilise isiku nimelist e-posti aadressi, mis ei ole äriregistris asutuse kontaktandmeteks. Samuti sisaldab dokument nr 1-6/960-1 ka teenuse saajate andmeid ning nende elukohtasid. Seega on eeltoodud dokumentidele piirangu kehtestamine AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel põhjendatud, kuid see ei tähenda, et dokument oleks piiranguga täies ulatuses.

11. Küsitav on küll eeltoodud dokumentidele piirangu kehtestamine AvTS § 35 lg 1 p 14 alusel, kuna eeltoodud sätte alusel saab piirangu kehtestada teabele füüsilise isiku poolt sotsiaalabi või sotsiaalteenuste osutamise taotlemise kohta. Kui 1-6/960-1 kirjast saab järeldada, et ilmselt need isikud, kellele transporditeenust osutatakse, on vastava taotluse ka esitanud, millisel juhul saab lugeda piirangu AvTS § 35 lg 1 p 14 alusel põhjendatuks, siis ülejäänud kolm dokumenti ühegi teenuse saaja andmeid ei sisalda.

Seega pole neile dokumentidele alust ka AvTS § 35 lg 1 p 14 alusel piirangut kehtestada.

12. Kuna dokument nr 1-6/960-3 ei sisalda peale Tallinna linna teenistujate nimede ja tööalaste e-posti aadresside muid isikuandmeid, siis jääb arusaamatuks, kelle eraeluliste andmete kaitseks või kelle sotsiaalabi või sotsiaalteenuse osutamise taotlemise andmete kaitseks on eeltoodud dokumendile piirang kehtestatud. Ehk siis, millisele teabele dokumendis juurdepääsu piiratakse.

13. Juhul kui TSTA leiab, et soovitud dokumendid sisaldavad ka kellegi ärisaladust, siis enne teabe ärisaladuseks tunnistamist tuleb hinnata, kas see vastab ebaausa konkurentsi takistamise ja ärisaladuse kaitse seaduse §-5 lg 2 toodud kolmele tunnusele. Siinkohal juhime tähelepanu ka sellele, et ärisaladuseks saab olla mingi konkreetne arvnäitaja või lause, mille avalikustamine võib kahjustada ettevõtte ärihuve. Selliseks teabeks ei saa olla kogu dokument.

14. Siinkohal peame vajalikuks ka selgitada, et ettevõte suheldes avaliku sektori asutusega peab arvestama ka sellega, et avalik sektor ei saa tunnistada teavet asutusesiseseks kasutamiseks vastavalt ettevõtte soovile, vaid asutus saab piirata juurdepääsu teabele üksnes ulatuses, millele piirang kohaldub. Nii näiteks jääb inspektsioonile arusaamatuks, mis on näiteks TSTA vastustes (1-6/960-2 ja 1-6/960-4) OÜ-le Pähklipesa piiranguga teabeks, v.a juhatuse liikme isiklik e-posti aadress. Eeltoodust tulenevalt on Andmekaitse Inspektsioon seisukohal, et 09.09.2025 TSTA poolt vaide esitaja poolt soovitud dokumentide väljastamata jätmine AvTS § 23 lg 1 p 1 alusel täies ulatuses oli õigusvastane.

15. Ka juhul kui ettevõte on tunnistanud oma pöördumise ärisaladuseks ei tähenda see seda, et TSTA saaks seda käsitleda ilma täiendava hindamiseta ärisaladusena. Kohus on asjas nr 1-15-8331 asunud seisukohale, et *iseenesest õige on kaitsja seisukoht, et ettevõtja pädevuses on määratleda, missugust informatsiooni ta ärisaladuseks loeb. Samas ei saa jätta tähelepanuta, et kui ettevõtja on tunnistanud mingi teabe ärisaladuseks, ei saa sellest veel järeldada, et tegu on ärisaladusega, kuna viimase määratlemisel tuleb lähtuda objektiivsest olukorrast, mitte üksnes ettevõtja subjektiivsest tahtest. Subjektiivselt peab teave olema ärisaladusena määratletud ja omaja poolt sellisena kaitstud. Objektiivselt aga tuleb tuvastada, et teabe sisu ei ole üldsuse jaoks teada ning et teabe sellisena hoidmine omab teatavat objektiivset väärtust.*

16. Eeltoodust tulenevalt tuleb TSTA-l vaide esitaja 19.08.2025 teabenõudes soovitud dokumendid uuesti läbi vaadata ja hinnata juurdepääsupiirangute põhjendatust ja vajadust, sh seda, kas vaide esitaja poolt soovitud dokumendid sisaldavad kellegi ärisaladust ning eemaldada ebaseaduslikud piirangud, kui dokument vastavat piiranguga teavet ei sisalda. TSTA-l tuleb väljastada vaide esitajale tema poolt soovitud dokumendid ulatuses, mis ei sisalda piiranguga teavet. Iga väljastamata jäetud teabe osas viidata piirangu alusele ja põhjendada keeldumist (AvTS § 23 lg 3).

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel